20/05/2019

Ποιος ήταν ο Μέγας Κωνσταντίνος που εορτάζει αύριο;

/ Ορθόδοξες Προβολές

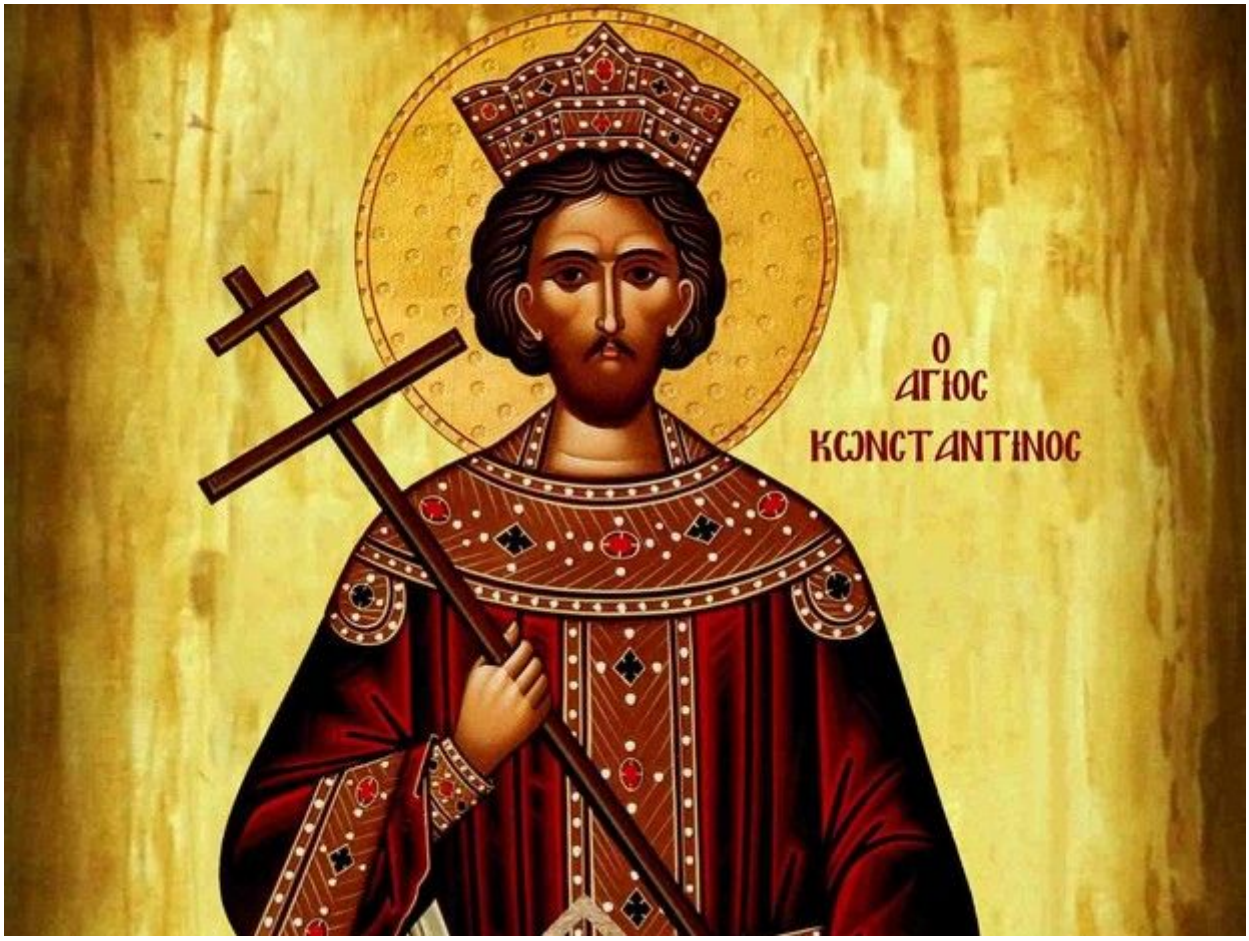

Πρόκειται για τον Ρωμαίο Αυτοκράτορα, επί των ημερών του οποίου κατοχυρώθηκε η ανεξιθρησκεία και προωθήθηκε η χριστιανική πίστη η οποία μέχρι τότε ήταν υπό διωγμό. Την εποχή που ο πατέρας του Κωνστάντιος υπηρετούσε στα Ανάκτορα, ο Κωνσταντίνος βρισκόταν στην αυλή του αυτοκράτορα Διοκλητιανού στη Νικομήδεια, κατέχοντας το αξίωμα του Χιλίαρχου. Όταν όμως οι δύο Αύγουστοι, Διοκλητιανός και Μαξιμιανός παραιτούνται από τα αξιώματά τους, στο αξίωμα του Αυγούστου προάγονται ο Κωνστάντιος για τη Δύση και ο Γαλέριος για την Ανατολή. Όταν πεθαίνει ο Κωνστάντιος (306) ο στρατός της δύσης αναγνώρισε ως Αύγουστο τον Κωνσταντίνο.

Ο Κωνσταντίνος, λοιπόν, ανακηρύχθηκε σε Αύγουστο κατόπιν της νίκης του εναντίον του Μαξεντίου. Ο ιστορικός Ευσέβιος, αναφέρει ότι ο Κωνσταντίνος δεν γνώριζε καλά-καλά σε ποιόν ακριβώς Θεό να προσευχηθεί για να αντιμετωπίσει

τον Μαξέντιο. Όταν, όμως, άρχισε να αναπέμπει παρακλήσεις, μετά το μεσημέρι φάνηκε στον ουρανό ένα σημείο, ο Σταυρός με την περίφημη επιγραφή «εν τούτῳ νίκα». Έτσι, έχοντας τη βεβαιότητα της θείας συμπαράστασης επιτίθεται εναντίον του Μαξεντίου, τον οποίο και κατατροπώνει.

Μετά τα γεγονότα αυτά και αφού πλέον είναι ο μόνος άρχων της Αυτοκρατορίας, ο Κωνσταντίνος θα πάρει μια απόφαση που έμελλε να αλλάξει την πορεία της ανθρωπότητας: μεταφέρει την πρωτεύουσα της Αυτοκρατορίας από τη Ρώμη σε ένα ψαροχώρι του Βοσπόρου και πάνω στο παλαιό Βυζάντιο οικοδομεί την Κωνσταντινούπολη. Αξιοσημείωτο γεγονός, μεταξύ άλλων, είναι η υπογραφή του διατάγματος των Μεδιολάνων το 313, το οποίο προέβλεπε να σταματήσουν οι διωγμοί και να αποφυλακισθούν οι πιστοί. Το διάταγμα υπογράφηκε με την ευκαιρία του γάμου του Λικινίου με την αδελφή του Κωνσταντία.

Με την επικράτηση του Χριστιανισμού ξεκινούν και οι πρώτες έριδες στο σώμα της Εκκλησίας. Η πρώτη βόμβα που θα ταράξει τα θεμέλιά της είναιο Άρειος ο οποίος θα υποστηρίξει τη μια και μόνη φύση του Ιησού Χριστού. Ο Κωνσταντίνος αντιλαμβανόμενος το πρόβλημα που προκαλούσαν οι αιρέσεις στη συνοχή της Αυτοκρατορίας συγκαλεί την Α’ Οικουμενική Σύνοδο στη Νίκαια της Βιθυνίας το 325, η οποία και αποφάνθηκε ότι ο Άρειος διδάσκει αιρετικές απόψεις.

Μετά το πέρας των εργασιών της Συνόδου ο ίδιος ο Κωνσταντίνος ανέλαβε την γνωστοποίηση των σχετικών αποφάσεων προς όλη την επικράτεια της Αυτοκρατορίας. Ο Άρειος, όμως, και οι ομόφρονές του παραπλάνησαν τον Κωνσταντίνο ασκώντας την φιλολογική και φιλοσοφική τους τέχνη έπεισαν τον Κωνσταντίνο ότι η διδασκαλία τους δεν αφίσταται από το δόγμα της Οικουμενικής Συνόδου.

Αποτέλεσμα της επέμβασης αυτής του Αρείου ήταν η σύγκληση νέας συνόδου το 327 μ.Χ., η οποία ανακάλεσε τον Άρειο από την εξορία και αποκατέστησε τους ομοφρόνους του Επισκόπους Νικομηδείας Ευσέβιο και Νικαίας Θεόγνιο. Η ενέργεια αυτή προκάλεσε αντιδράσεις από πλευράς Ορθοδόξων, γι’αυτό, τόσο ο Αλεξανδρείας Αλέξανδρος, όσο και ο Μέγας Αθανάσιος δεν συμβιβάστηκαν με τις αποφάσεις της Συνόδου, παρόλο που ο Αυτοκράτορας απειλούσε με καθαίρεση. Ακολούθως, νέα Σύνοδος αιρετικών Επισκόπων, που συνήλθε στην Αντιόχεια το 330, καθαίρεσε και εξόρισε τον ο Άγιο Ευστάθιο, Επίσκοπο Αντιοχείας και στη συνέχεια, το 335, άλλη Σύνοδος, που έγινε στην Τύρο της Συρίας, επέβαλε την ποινή της καθαιρέσεως στον Μέγα Αθανάσιο, ο οποίος, ως εκ τούτου ζήτησε από τον Κωνσταντίνο να τον ακούσει, αλλά ο Αυτοκράτορας, στην αρχή, δεν αποδέχτηκε την πρόταση του Αθανασίου, παρά μόνο όταν ο μεγάλος αυτός θεολόγος είπε σε αυτόν: «Δικάσει Κύριος ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ».

Μετά την ακρόαση, και αφού ο Κωνσταντίνος κάλεσε όλους αυτούς που συμμετείχαν στη Σύνοδο της Τύρου, ο Ευσέβιος Νικομηδείας παρουσιάστηκε, με άλλο επιχείρημα ενώπιον του Αυτοκράτορα, αυτή τη φορά, θέτοντας το θέμα της δήθεν παρεμπόδισης της μεταφοράς σιταριού. Ο Αυτοκράτορας εξόρισε, τελικά, τον Μέγα Αθανάσιο στα Τρέβιρα της Γαλλίας, όμως δεν επικύρωσε την απόφαση της Συνόδου εκείνης και παράλληλα δεν προχώρησε σε αναπλήρωση της επισκοπικής έδρας της Αλεξάνδρειας. Το ζήτημα του Αρείου έλυσε την περίοδο εκείνη η Πρόνοια του Θεού, αφού την παραμονή της πανυγηρικής αναγνώρισης του Αρείου, αυτός απέθανε με φρικτό τρόπο ενώ βρισκόταν στο αποχωρητήριο.

Παρά το γεγονός ότι ο ίδιος σε όλη του τη ζωή λάτρευε τον θεό Ήλιο, λίγο πριν πεθάνει αποφάσισε να βαπτισθεί χριστιανός. Κατά το μυστήριο είπε και την περίφημη φράση: «Νυν αληθεί λόγω μακάριον οιδ’ εμαυτόν, νυν της αθανάτου ζωής πεφάναι άξιον, νυν του θείου μετειληφέναι φωτός πεπίστευκα». Από τότε και μέχρι την ημέρα της κοιμήσεώς του το 337 σε προάστιο της Νικομήδειας δεν ενδύθηκε βασιλικό μανδύα. Ή κοίμησή του σημειώθηκε εννέα χρόνια μετά την κοίμηση της μητέρας του σε ηλικία 63 ετών και έγινε την ημέρα της εορτής της Πεντηκοστής, όπως αναφέρει ο ιστορικός Ευσέβιος.